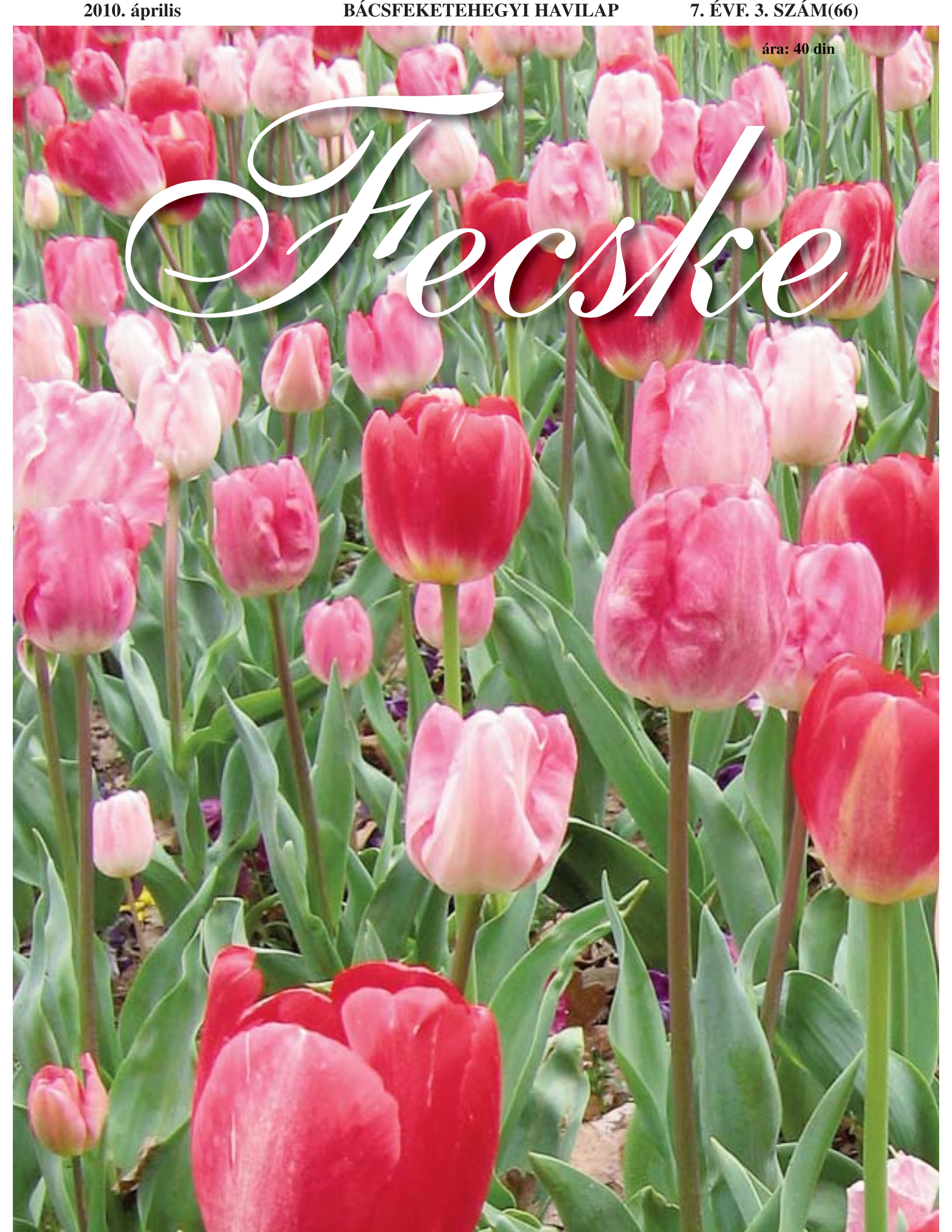

ára: 40 din

Fecske

HÚSVÉTI REMÉNYSÉG

„Akkor bement a másik tanítvány, aki elsőnek ért a sírhoz, és látott és hitt. Még nem értették ugyanis az Írást, hogy fel kell támadnia a halottak közül. A tanítványok ezután hazamentek.“ Jn 20, 8-10

Az élet eseményeinek megítélésénél mindig hamis vágányra futunk, ha azokat önmagukban, összefüggésükből kiszakítva vizsgáljuk. Az eseményeket megérteni igazán csak úgy lehet, ha ismerjük az előzményeket, és azt a környezetet, amelyben lejátszódtak. Az emberi magatartások értékelésére is ugyanez érvényes. Kontextusban, összefüggéseiben kell vizsgálni mindent. A húsvét páratlan csodáját is azért nem értik meg sokan, mert önmagában nézik, mint egy fantasztikus csodát, amely bizonytalan kérdések és bizonytalan válaszok sorát veti fel.

Húsvéti írásunkban, elmélkedésünkben próbáljuk meg mi is a húsvét eseményének összefüggéseit felfedezni, nemcsak az előzményekkel, de a magunk életével kapcsolatosan is. Az összefüggések keresésénél legyen segítségünkre Jézusnak a szőlőmunkásokról mondott példázata. Ez a példázat a szőlősgazda és a munkások hasonlatában Istennek és az embernek kapcsolatáról szól. Ez a kapcsolat nem párbeszédben valósul meg, ahol szó szót követ, hanem egy olyan cselekmény-sorban, ahol tett követ tettet. Valójában itt az Isten és ember érintkezése nem szavakban, hanem cselekedetekben játszódik le. A példázat képét lefordítva arról van szó, hogy az ember Isten irántunk való szeretetének tetteit újra meg újra viszautasítja. Erre Isten utolsó nagy válasz-tette, hogy Fiát küldi el. Azt reméli, hogy a szeretetnek ezt a végletes tettét hátha megérti és elfogadja az ember és nem ad elutasító választ. A példázatot azonban Jézus saját halálát megjövendölve így folytatja: „a munkások akkor is tanakodtak: ez az örökös! Öljük meg őt, hogy miénk legyen az örökség. És kidobták a szőlőből, majd megölték.“ Ez volt az ember nagypénteki válasz-tette arra, hogy Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte...

Itt elképzelhető lenne, hogy a megkezdett folyamat félbeszakad. Az ember nagypénteki elutasítására nem jön válasz, hiszen eljátszotta utolsó lehetőségét is Jézus fizikai megsemmisítésével. Ami ezután következik,

az már az embernek magányos cselekedet-sora, amellyel megpróbálja Istentől függetlenül rendezni az életét. Még egy másik lehetőség is elképzelhető: Isten az ember cselekedetére ugyanolyan válasz-tettel felel. Ebben az esetben a Krisztuson végrehajtott halálos ítélet után az emberiség ítélete következett volna.

Isten azonban másképpen felelt: húsvéti tettel, Jézust feltámasztotta. Azt, akit az ember fölöslegesnek ítelt, akit elutasított, megtagadott, Isten feltámasztotta, Úrrá tette, igazolta. Jézus feltámadása Isten pecsétje Krisztus megváltó munkáján, szolgáló szeretetén, amellyel odahajolt az elesett emberhez, hogy felemelje és új úton indítsa el. Jézus feltámasztása ugyanakkor azt is jelenti, hogy minden sosem lesz múlttá, hogy Jézus él és cselekszik ma is. Róla nem lehet múlt időben beszélni. Jézus hívása ma is hangzik, hogy tanítványokat gyűjtsön maga köré. Jézus szava ma is bocsánatot hirdet. Erejéből meríthet az erőtlenség, békességet nyerhet a nyugtalan szív. Jézus ma is reménységgel ajándékozza meg a reményteleneket.

Ez volt tehát Isten válasza. Ez a válasz számunka újabb kihívás, kérdés, hogy mit felelünk mi erre? Egyáltalán van-e feleletünk, vagy válasz nélkül hagyjuk Istennek húsvéti tettét? Elmegyünk mellette? Élünk úgy tovább, mintha mi sem történt volna? Isten húsvéti tette válasz-cselekedetre hív minket. Ezt nevezi hitnek az Újszövetség. A húsvéti történet szerint először Jézus jutott el erre a hitre, majd később a többi tanítvány, az asszonyok, s végül Tamás. Ez a hitre jutásuk nemcsak azt jelentette, hogy elhitték Jézus feltámadását, mint egy csodát. A hit több ennél: nemcsak elhiszem Jézus feltámadását, de hiszek az élő Jézus Krisztusban, az én Uramban.

Ez a hit valóban cselekedet, egész

életünket meghatározó döntés. Erre hív minket Isten tette, Jézus feltámasztása. Higgyük tehát, hogy élő Urunk van és legyen vége életünkben a tétovaságnak, a bizonytalanságnak és kövessük mesterünket, aki mindig a szeretet útján jár előttünk. Nem azt kell nézni, hogy merre mennek és mit csinálnak mások. Ne azt nézzük, hogy mi az előnyösebb. Az élő Jézus nyomába lépünk. Az Ő mozdulatait, szavait figyeljük, ahogy irgalmasan cselekszik és jó szót mond. Higgyük azt, hogy élő Urunk van és ezért sohasem vagyunk egyedül, nem vagyunk magányosak, elhagyottak, nem vagyunk kiszolgáltatva gonosz hatalmakkal, mert minden napon velünk van Jézus és javunkra fordítja sorsunk eseményeit. A vele való együttléte ereje, békessége átjárhatja és átforgalmazhatja életünket. Ezért nem kell bűneink terhére sem hordoznunk, hiszen Ő megbocsát. Nem kell reménytelenül néznünk a jövőbe, hiszen ő helyet készít számunkra Isten országába.

Isten húsvéti tetteire legyen válasz-cselekedetünk, hogy hiszünk az élő Jézus Krisztusban, őt követjük, róla tanúskodunk. Ezekkel a gondolatokkal kívánok olvasóinknak és közösségünk minden tagjának Istentől Áldott, Békés Húsvéti Ünnepeket!

Orosz Attila
ref. lelkipásztor

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Az utóbbi időben nagyon sokat beszélünk a megváltozott munkaképességű, hátrányos helyzetű személyek rehabilitálásáról. Szegeden egy kerekasztal megbeszélésen munkatársaink is részt vettek. A témával kapcsolatban készültek összehasonlító elemzések Vajdaság tartományban is, ahol a foglalkoztatás igényeinek felmérését célozták meg. Másodsorban feltérképezték a rendszerbeli hibákból fakadó tényezőket, amelyek akadályozzák, illetve lassítják a foglalkoztatási és képzési folyamatokat a csökkentett munkaképességű személyek részére. Íme pár információ a felmérésből:

„A Vajdaság területén élő munkanélküli, megváltozott munkaképességűeket a tanulmány 4 kategóriába sorolja:

1. hadi rokkantak (polgárháborúban, katonaságban, békeidőben)

2. csökkent munkaképességűek (azok a személyek, akik rokkantságukat munka során, nemcsak a professzionális betegségeknek köszönhetően, hanem más sérülések folytán is szerezhették, de rendelkeznek még fennmaradó munkaképességgel)

3. mentális fejlődési zavarokkal küzdő fiatalok

4. egyéb csökkent munkaképességűek (ebbe a kategóriába tartoznak mindazok, akik kívül maradtak a fent említett három célcsoportból)

A kutatás célcsoportja így a Vajdaságban a munkanélküli hallás-, látás-, mozgás- és mentálisan sérült emberek köre, hiszen ebből a körből kerül ki a legtöbb megváltozott munkaképességű munkanélküli, akik tekintettel alacsony szociális segélyezésükre szeretnék is munkát

vállalni.

A szellemi fogyatékos fiatalok, az egyéb rokkantak, és más alapon fogyatékkal élők nem kapnak semmilyen járadékot munkanélküliségük alapján, attól függetlenül, hogy nyilvántartott megváltozott munkaképességűek. Tekintettel arra, hogy a foglalkoztatottsági helyzet az összlakosságra nézve is kedvezőtlen (jelentős számú megváltozott munkaképességű személy és idősebb személy a privatizáció folyamán munkanélkülivé vált), azok a személyek, akik sohasem dolgoztak, csekély eséllyel rendelkeznek a munkaerőpiacon. Saját esélyeiket a munkaerőpiacon maguk is így ítélik meg, ezért sokan nem is keresnek munkát, illetve nem is szerepelnek nyilvántartott munkanélküliként.

Szociális juttatás megváltozott munkaképességre való tekintettel A megváltozott munkaképességre való tekintettel juttatott járadék a következő szempontok függvényében alakul:

- ha a megváltozott munkaképesség a munkával összefüggésben, illetve munkavégzés közben következett be, ideiglenes nyugdíj a juttatás formája
- a hadirokkantak részesülnek a legkedvezőbb elbánásban: összegszerűen ők kapják a legmagasabb juttatást (a munkanélküli segélyt megvonják tőlük), kevésbé motiváltak munkára
- a szellemi fogyatékkal élő fiatalok, vagy egyéb rokkantak tekintettel arra, hogy nem voltak munkaviszonyban minimális segélyt kapnak csupán.

A csökkent munkaképesség alapján a megkérdezettek 45%-a rendszeres szociális juttatásban részesül (amelynek összege 80-200 euro), 55% azonban semmilyen juttatásban ill. járadékban nem részesül.

Vajdaságban 15 olyan középiskola van, amely szakmai gyakorlatot szervez fogyatékos-sággal élő tanulóknak. A kutatási eredmények azt mutatják, hogy mind magyar, mind szerb részről magas a

részvételi hajlandóság az olyan továbbképzéseken, amelyek elősegíthetik a megváltozott munkaképességű munkanélküliek munkához jutását. Vajdaságban ez az arány különösen magas, a megkérdezettek 90,5%-a mindenképpen részt venne ilyen tréningben.”

Elgondolkodtató, hogy hány hátrányos helyzetű személy szeretne dolgozni, valahova tartozni! Most látom, hogy az „Izida” társulat szerepe mind jobban nő. Tagjai, akik rendszeresen járnak a műhelyekbe, akik lehetőséget kapnak a tanulásra, alkotásra egy értékesebb életet élhetnek, de sajnos egyelőre még juttatás nélkül. Megtanulnak varrni, szőni vagy éppen növényeket, virágokat termesztani és kis segítséggel önálló polgárokká válhatnak.

A tagjaink együtt is ünnepelnek. Megünnepezték a Nemzetközi Nőnapot, március 8-án alkalmi műsort szerveztünk kiállítással egybekötve, ahol a gyerekek, fiatalok bemutatták munkáikat.

Itt a tavasz!!!

Ha a háza környékét virággal vagy gyógy- és fűszernövényekkel szeretné szépíteni, gazdagítani, megteheti a Társulatunk épületében beszerezhető palántákkal. Az üvegházban több fajta virágot valamint fűszer- és gyógynövényt termeltek fiataljaink a Testvériség u. 20 h.sz. alatt. Győződjének meg róla, látogassanak meg bennünket minden hétfőn, szerdán és pénteken.

p.j.

AZ ÖKO KOMMUNÁL HÍREI

A Helyi közösség március 10-én megtartott tanácsülésén, döntés született az ÖKO-KOMMUNÁL Kft. árjegyzékéről. Az árak a következők:

VÍZSZOLGÁLTATÁS

Vízhálózatra csatlakozás	8000,00 din
Hálózatra való visszakapcsolás	6000,00 din

SZEMÉTKIHORDÁSI SZOLGÁLTATÁS

Szemetes zsákok vásárlása	50,00 din
Zsákra való címkék	40,00 din

TEMETŐI SZOLGÁLTATÁSOK

Sírásás	2500,00 din
Kripta nyitás	2500,00 din
Sírhely rezerváció	1800,00 din
Kripta rezerváció	7000,00 din
Kriptába való temetés	4000,00 din
Halottasház használata	1500,00 din

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

Traktoros szolgáltatások (felrakás és szállítás)	2800,00 din/pótkocsi
Markoló használata	2500,00 din/óra
A megrakott pótkocsi kivontatása	1200,00 din/pótkocsi
Fűnyírás	500,00 din munkadíj + üzemanyag ár
Órabérben elszámolt munkák	300,00 din/óra

PIACI SZOLGÁLTATÁSOK

Asztal bérlete egy évre	4000,00 din
A földön való terület (kocka) bérlete egy évre	3500,00 din
Helypénz a bérlőknek	80,00 din
Helypénz bérlet nélkül	150,00 din

Az árak magukba foglalják az ÁFÁ-t
Az árak változását az eddigiekhez viszonyítva az
üzemanyag és a különböző más költségtényezők
alakulása okozta.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

FÁSÍTÁS

Történt a Verbászi kövesút mentén a határdűlőig, Kérjük az érintetteket, vigyázzák meg a csemetéket, mivel a zöldsáv mindenkinek érdeke.

A FALU LEGSZEBB HÁZTÁJÉKA

Előre jelezzük, hogy idén újból meghirdetjük e versenyt, így polgáraink időben elkezdhetik szépíttetni a házuk környékét.

A versenyfelhívás a nyereményekkel a következő számunkban fog megjelenni.

A Húsvéti Ünnepek alkalmából az IDEA kereskedelmi vállalat megajándékozta iskolánkat 5 számítógéppel, segítve ezzel az informatikai oktatást és a modern kommunikációra való nevelést. A számítógépeket az IDEA vezérigazgatója Vladimir Bokan, valamint dr Jeges Zoltán tartományi oktatási titkár adták át.

A bácsfeketehegyi iskolán kívül, országos szinten még 5 iskola részesült ebben a támogatásban, melyből kettő szintén vajdasági.

Ezúton is köszönjük a támogatást!

MEZŐŐR JELENTI

APN 6S

Községi mezőőrök munkájáról, az olvasóknak igyekszünk minidig friss témával szolgálni. Ők azok, akik télen, nyáron járják a határt, a falvak utcáit, akik megkérnek, felszólítanak, „üldöznek” bennünket elmulasztott kötelezettséginkről a házunk táján, a kerítésünkön kívüli terület rendberakásáról.

Munkájukat már 2007 óta végzik a községben, nálunk **Garai Péter „Petyi”** a Mezőőr.

Őt gyalogosan, kerékpárral, néha lovas-kocsival is láthatjuk erre-arra, de mindig fel-felbukkan valahol.

Hozza a híreket, hozza a fényképeket, néha egy-egy névvel, címmel ellátott dokumentumot az útszélére kborított szemétből. Sokan figyelmen kívül szemetelnek!

Mezőőrök munkája szükséges ezért a község megtesz minden tőle telhetőt, amivel a hatékonyságot, és az eredményességet növelheti.

Március 31-én kerültek átadásra azok az APN 6S segédmotoros kerékpárok melyeket a Tartományi mezőgazdasá-

gi, vízgazdálkodási és erdészeti

Titkárság pályázatán nyert támogatásból vásárolt az Önkormányzat.

Csóré Róbert polgármester és **Bácsi Gábor** a Gazdasági, mezőgazdasági, lakásépítési, közművesítési és környezetvédelmi osztályvezetője, ünnepélyes keretek között adták át a 4 db segédmotoros kerékpárt a mezőőröknek.

Csóré Róbert arra kérte őket, hogy a jövőben is végezzék ugyan olyan lelkiismeretesen a munkájukat, mint az elmúlt években, jelentésük azokat a szabálytalanságokat melyek megoldása a lakosok érdekét szolgálja. Garai Péter még bemutatta azokat a ruházati cikkeket, melyeket szintén a Tartományi Titkárság támogatásából sikerült beszerezni, ezek pedig: téli és nyári öltözet, mellény, lábbeli és bukósisak az APN 6S-hez. A hatékonyabb kapcsolatteremtéshez pedig új mobiltelefonokat is kaptak mezőőreink.

fekete h.

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Zenta és Ada között Sárgaparton 6 kvadrát gyümölcsös hétvégi ház kiadó. Az egész terület be van kerítve, van ártézi kút, pálinkafőző helység és cefretároló kamra. 50 m-re van a Tiszától, de árvízmentes terület.

Érdeklődni: Butor Gábor tel. 738-308

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhirdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásait, receptjeiket a: feketicsifecske@gmail.com címre Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

TAVASZI GONDOLATOK

Tavaszi van és én még mindig Szerbiában élek. Valahogy így hangzott a pár évvel ezelőtti belgrádi grafiti szövege. Elég sok idő elmúlt azóta. Vannak pozitív változások is, de a mindennapjainkon ezt nemigen érezzük. A pozitív változások első sorban politikai jellegűek. Ilyen például a tartomány statútuma, a kisebbségek választói névjegyzéke, az eurointegrációs előrelépések stb. Mindennek akkor és csak akkor van értelme, ha ezt valós politikai akarattal véghez is viszik, vagyis mindez nem csak papírforma marad, mint sok minden más, ami csak ígéret maradt. Ide, a pozitívumok közé tartozik az úgynevezett biometrikus útlevele bevezetése is, melynek segítségével vízum nélkül utazhatunk számos európai országba. Mindez szép és jó, a bökkenő csak abban van, hogy az elmúlt évek folyamán a cirill betűs írásmód egyenrangúbb lett a latin betűs írásmódnál. A központosított hatalmat nem érdekli, hogy a polgár neve milyen írásmóddal lett bejegyezve az anyakönyvbe, így minden szerb nyelvű bejegyzést csak cirill betűs formában adnak ki. Nem tudom, hogy ez hogyan működik a bunyevácok és a horvátok esetében, de ha mi azt szeretnénk, hogy nevünket a mi kultúrkörünknek megfelelő latin betűvel írják be személyes iratainkba, akkor az anyakönyvi bejegyzés módosítását kell kérnünk. Ezáltal lehetőség nyílik a választásra, hogy cirill betűvel, szerb írásmód szerint, vagy magyarul szerepel a nevünk a személyes okmányainkban. Mindez időt igényel, még itt helyben is, nem beszélve azokról, akik távolabbi helységekből születtek. Mindezt még tetézi az abszurd humort megközelítő bürokratikus ügyintézés, de az már egy másik mese.

A tartomány alapszabályát ugyan elfogadták, de mindennek nem sok értelme van, ha a köztársaság nem tartja be vállalt kötelezettségeit, és

nem azon munkálkodik, mi módon lehet kibújni azok teljesítése alól. Most már a demokrata vezetésű gazdasági községek is kezdik belátni, hogy nem úgy alakulnak a dolgok, ahogy kellene. A tartományba szinte neveltségesen kevés pénzt juttat vissza az állami költségvetés. Mindez a VMSZ-t igazolja. A félresikerült, vadkapitalista privatizációs melléfogások az ország gazdaságának kifosztásához, leépítéséhez vezettek, már ami maradt belőle a vérzivataros balkáni testvérháborúk után. Ez a helyzet komoly nyomokat hagyott községünk gazdaságán is. A munkanélküliség nagy, de belátható időn belül esély sem igen van ennek csökkenésére. Van ugyan pályázati lehetőség közmunkaprogramra, de az is olyan, mint a mese, sok az eszkimó kevés a fóka, csak ideiglenes megoldást biztosít megnyert pályázat esetén is.

Ezeknek a pályázati rendszereknek is

csak valós gazdasági rendszerekben van igazán létjogosultságuk, ellenkező esetben ez afféle gazdasági hazardjátékra hasonlít. Itt arra gondolok, hogy a pályázati lehetőségek legtöbbször korlátokat is szabnak. Hiába akarnánk az elhasználadott fém vízvezeték csöveket cserélni, ha a pályázat csak azbesztcement csövek cseréjére van kiírva, mert az azbeszt kancerogén anyag, már ahogyan azt annak idején hőszigetelésre használták.

Ettől sokkal nagyobb problémát jelent a fogyasztói társadalom mérhetetlen mennyiségű szemete, amely lassan, de biztosan a világ minden táján megjelenik. Amennyiben élhetőbb életet szeretnénk élni, és utódaink számára is élhető világot akarunk hagyni örökségül, akkor sok mindenben változtatni kell. A tartomány több ezer facsémétét biztosított az egyre gyérülő gazdasági faállomány gyarapítására. Ezek a fák kerültek a földbe a Szenttamás és Verbász felé vezető út mentén. A munkát a nemrég alakult Öko-kommunál Kft. munkásai végezték. Remélem, a földművesek nem szántják ki a fákat, melyek itt-ott a szántásba kerültek. Azokon a helyeken ugyanis több mint valószínű, hogy összezsugorodott az útsáv. Ezzel a problémával nem vagyunk egyedül. A szomszéd falubeliek előttünk járnak, mert ott az állomásra vezető út mentén már útpadka sincs, a búza közvetlenül az aszfalt mellett nő. Erről ennyit.

A Fecske előző kiadásának fedőlapján a szokásos tavaszi talajvíz látható. Nekem nem új dolog, kisgyerekkorom óta az aszályos évek kivételével szinte minden évben megjelenik. A gondot azoknak okozza, akik ott élnek mellette. Állítom, hogy ez a víz lecsapolható, legalábbis ami a felszíni talajvizet illeti, az aránylag könnyen, kisbefektetéssel kiküszöbölhető, csak egészséges párbeszéd, megértés és akarat

kérdése az egész. A mélyebb rétegek talajvíz-mentesítése, figyelembe véve a mai gazdasági helyzetet, pénzhiány miatt nem valósítható meg. Ezt alagsövezéssel lehetne kivitelezni, de mivel ez lakott területen belül található és még a falut kettészelő nemzetközi út alatt is át kellene vezetni a vezeték, ezek azok a dolgok amik olyannyira megnövelnék a költségeket, hogy anyagiak híján mindez elmarad.

Mindemellett meg kell említeni, hogy vannak még ezen kívül más szerencsétlen helyen épült házak is, mint például a bara parton. A nyári hónapok alatt sokszor úgy bűzlik, mint egy emésztőgödör, vagy említhetném a part alatt, a part oldalán, esetleg a part szélén álló házakat, amelyeket attól függően, hogy hol állnak, az a veszély fenyegeti, hogy rájuk szakad a part, vagy a parttal együtt a ház is a mélybe zuhan. Mindennek kockázata átgondolt megelőző munkálatokkal jelentősen csökkenthető. Az utóbbi időben sok esetben gondot okoz a háziállatok tartásából adódó bűz. A probléma

ugyanis igen összetett. A leggyakoribb gond a régi háromosztatú parasztházak lakói esetében az, hogy az idők folyamán az életszínvonal növekedésével megváltozott az épületek belső felépítésének funkciója. A konyha számos esetben átkerült a ház hátsó felébe. A jobb fényhatások elérésének, valamint a szellőztethetőség javításának érdekében sok esetben ablakot nyitottak a szomszéd udvar felé. Legtöbb esetben azonban ez már a szomszéd hátsó udvara, ahol a baromfi kapirgál, de legtöbb helyen itt a trágyadomb helye. Sokszor a telkek nagysága sem igen tesz lehetővé más megoldást. Lehetne hivatkozni a községi állattartási rendeletre, de azok betartása szinte lehetetlen a már említett teleknagyságok miatt is, de a kommunális felügyelőség munkája sem elég hatékony.

Tavas van és sajnálom az iskolásokat, mert amint hallom, meg kell válniuk egyik legkedveltebb tanárjuktól. Jól járnak majd a szenttamási gyerekek és a szenttamási iskola. Egyes tantárgyakból már évek óta

hiányos tudással kerülnek ki a gyerekek az iskolapadból, de mintha ez senkit sem aggasztana. Lehet, hogy csak én vagyok nehéz felfogású és ez így jó, ennek így kell lennie. Sebj, ősztől már az új beiskolázási törvény értelmében minden hat és fél életévét betöltött gyermek iskolaköteles lesz. Iskolaérett vagy sem, irány az iskola. Ilyesvalami volt a mi időnkben is, csak azzal a különbséggel, hogy akkor, aki nem tudott lépést tartani a többiekkel, az ismételt.

Külön hangsúlyt fektetnek a cigánygyerekek beíratására, olyannyira hogy nekik még anyakönyvi kivonat sem kell az iratkozáshoz. Itt már a csapból is a cigányság integrálása folyik. Európa a toloncegyezmény értelmében az elmúlt évek folyamán ott felszaporodott közösségeket visszatoloncolja származási országukba. Az ország még rendben is lenne, de az-az érzésem, hogy ezeket az embereket tartósan itt akarják letelepíteni. Nem haragszom én rájuk, mindenkinek megvan a maga szerencsétlensége, de az idelepipítettek egy teljesen más kultúra képviselői. Itt most nem a hazai, régóta itt élő cigányságra gondolok, ahol valóban lenne mit tenni, hanem a drága kocsikkal közlekedő kitudja miből élő újonnan jöttekre. Sohasem gondoltam volna, hogy egykor kerengő dervis lesz a szomszédom. Nagy gond még egyelőre nincs. Az állami segély még jön, de ha a segélyezést az állam átruházza a községekre, mint ahogyan azt a topolyai szociális központ igazgatója mondta, akkor lehet, hogy megszáporodnak a gondok. Igaz, azt is mondta, hogy az anyagi gondokkal küszködő községeket támogatni fogja a kormány. El tudom képzelni, milyen hatékony lesz ez a támogatás. Mindennek ellenére tavasz van. A gazdák szorgosan dolgoznak a határban és reménykednek, hogy az idei év jobb lesz, mint a tavalyi volt. Tegyük mi is ezt valamennyien. Dolgozzunk szorgalmasan és reménykedjünk egy jobb, boldogabb világ eljövételében.

Sárándi István

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

AZ ELSŐ BERUHÁZÓ A TEREPEN!

Az idei év bizonyára emlékezetes lesz mindannyiunk számára, már ami az ipari parkot illeti, hiszen nagy előrelépés történt a Small Steps történetében. A földterületek felvásárlása az ipari park számára 2004-ben kezdődött, és azóta - ki bizakodva, ki hitetlenkedve - mindannyian várakozva figyeltük, hogy mikor jön el az a pillanat, amikor megjelenik az első befektető a zónában.

Az idén, 2010. márciusában érkezett ez a pillanat is. Az első befektetőnk, a **Júlia Malom**, megkezdte az alapok kiásását a zóna középső részén elterülő 3 hektáros földterületen!

Ez idő alatt mi sem tétlenkedtünk. A főterv alapján megkezdtuk a kútház és az aknák kiépítését. A kezdetben nehéz időjárási viszonyok ellenére, a munkálatok nagyon szép ütemben haladnak, hála a Kis Kommunál vezetői és munkatársai szakértelmének. Az alapok kiöntése és az aknák felfalazása már megtörtént. A kútház falai is állnak már, és a napokban a plafon betonozása is kész lesz.

A Malom út rendbetétele szintén folyamatban van. Ennek felújítása egyre égetőbb feladat, hiszen pillanatnyilag ez az egyetlen olyan út, amelyet a malom kivitelezői használni tudnak. A Becsei út felőli szakasz kibetonozása után, már csak az út folytatásának zúzottkövezése marad hátra.

Bojtos I.

Tavas van!

...Mindent eltűr, mindent elhisz,
Mindent remél, mindent elvisel...
(1. Kor. 13.)

Tavas van, és én Szerbiában élek. Kicsit talán már elcsépett ez a szomorú megállapítás, amit anno egy itthon ragadt belgrádi fiatalember szájából repült a nagyvilágba. Valamikor azokban a nehéz háborús években történt mindez, amikor az alagút mélyén is csak szurokfelete sötétséget láthattunk, hiszen abban a korban a hit és a szeretet mellett, még a remény is ritka vendég volt ebben az országban.

Ne adja az Isten, hogy újra átkeljen élni azt a háborús örületet, amikor a feketére azt mondták, hogy fehér, a rosszra, azt hogy jó, a bűnösre pedig azt, hogy igaz. Nem évek, hanem hosszú évtizedek estek ki mindannyiunk életéből, és az utánunk jövő nemzedékek is megérik a balkáni testvérháború terhes örökségét.

Községünkben is voltak áldozatok, hatan, mindegyik faluból ketten – ketten, veszték oda az értelmetlen háborúban. Búcsúszó nélkül eltávozott apát, gyermeket, férjet, testvért, unokát sirattak, siratnak azok, akik hazavárták őket, akiknek ma is hiányoznak. Számtalan megválaszolhatatlan, fájdalmas miért kavargott, kavargó a lelkekben, előelő törve, felszakítva a feledés törékeny, gyenge fátylát. Talán nem is volna szabad róluk írnom, hiszen akaratlanul is fájdalmat okozok említésükkel azoknak, akiket még véletlenül sem akarok megbántani, de úgy érzem, nincs jogom hallgatni. Beszélni kell róluk, emlékezni kell rájuk, mert csak így maradhat meg az értelme, hogy ők valaha itt éltek közöttünk, fiatalon, sokan szinte gyerekként. Éltek és meghaltak, hátrahagyva életük értelmét, beteljesületlen vágyaikat, szeretteiket. Egyedül ők, a családtagok tudják, hogy mit éltek át, mit veszítettek, mi hullt ki az életükből örökre, visszafordíthatatlanul.

Az élet pedig megy tovább. Tavasz lett újra. A tavaszra nyár, a nyárra ősz, majd pedig tél következik. Legyen az a tél bármilyen kemény és hosszú, előbb – utóbb eljön újra a kikelet. Olyan a tavasz, mint a kislány, ha az ágy alá dugják, akkor is megnő, nagylány lesz belőle. A

nagylány pedig kíváncsian beáll az újra meg újra feleszmélő élet nagy körforgásába, és betartja az íratlan parancsot nemzedékről nemzedékre. Tavasz lett újra. Szinte váratlanul, egyik napról a másikra megduzzadtak a fákon, bokrokon a rügyek, kipattantak a virágok, előjöttek a méhecskék, és teszik a dolgukat, úgy ahogyan az meg van írva. Benépesültek a virágos- és veteményesek, gyümölcsösök- és szőlőskertek, szorgalmas háziasszonyok és házigazdák teszik a dolgukat. Beosszák a beoszthatatlant, az időt, amiből ilyenkor oly kevés van, hiszen oly sok mindent kellene egyszerre elvégezni. Mozgalmas az élet ilyenkor tavasszal a határban is. Aki csak él és mozog, rója a megszámlálhatatlan köröket a parcellán, hogy az elvetendő mag jó helyre pottyanjon, mihamarabb felébredjen, átalakuljon, lefele és felfele is egyaránt növekedve, hirdesse a jó termésbe vetett hitet.

Hit, remény, szeretet. A szeretet himnuszának örök igazsága, és a reményt ébresztő tavasz, ilyenkor Húsvét táján, kéz a kézben járják be a világot. Bekukucskálnak mindannyiunk ablakán, belesnek mindannyiunk szívébe. Kutakodnak, lesik, hogy mi van ott belől. Van-e bennünk a megújuló életbe vetett hit és remény, párosul-e hozzá mérhetetlen mennyiségű szeretet, van-e értelme életünknek, tudunk-e örülni a mának, bízunk-e a holnap napban rejlt mérhetetlen lehetőségekben.

Föladja a leckét a tavasz mindannyunknak. Ilyenkor szoktak előjönni nyomasztó kérdőjelként az újévkor adott fogadalmak, a génekbe betáplált parancsok, az újrakezdés parancsolata.

Jaj annak, aki már nem tud örülni a tavasznak. Jaj annak, aki a kora reggel az elolvadt hóletől átázott föld felett átsuhanó szellőben nem ismeri fel a kerítésen túl lapulót tavasz félreismerhetetlen illatát, csábító leheletét. Magamról tudom, hogy a gyermekeken, és a fiatalokon kívül a sok tavaszt megélő is tudnak örülni a tavasznak. Egyikük, a fiatal, még nem számolja igazán, hogy hányadik ez az új tavasz, a másik, a korosabb pedig azon izgul és retteg, hogy hány

tavaszt remélhet még az életében. Összeveti az ennyit az annnyival, összead és kivon, bizakodik, esetleg kétségbe esik, végül pedig feledve a kérdést továbbmegy reménykedve a szerencséjében, vagy pedig mérhetetlen hittel a szívében megbízik Teremtője jóakarátában.

Mire a bácsfeketehegy fecske áprilisi száma kijön a nyomdából, elmúlik a Húsvét, kivirágoznak a meggyfák, megerősödnek az őszi vetésű gabonák, előbújnak a tavasszal időben elvetett magvak, és az Ipari parkban is előbújik valami a földből. Ott a falutól délre, az autótút melletti dombtetőn malom kezd épülni. A maga 26 méter magasságával, bekötőútjával meg fogja változtatni a vidék arculatát. Valami meg fog változni, valami el fog kezdődni, valami, reményeink szerint, folytatódni fog. Az első fecskét követni fogja a többi, a dimbes - dombos terepre más vállalkozások is letelepülnek, munkahelyek nyílnak, valami más lesz, mint eddig volt.

Végso ideje, mondhatja bárki, de mondom én is, hiszen sikerülnie kell a munkahelyteremtő, fiataljainkat itthon tartó, és hazahívó vállalkozásunknak, annak, hogy van értelme ideszületni, itthon maradni, és a szülőföldön boldogulást keresni, és találni. Reméljük, hogy jövőre már örölni fog a malom, itt termett búzából is készíti majd a lisztet, itteni embereknek ad majd kenyeret.

Tavas van, és én Bácsfeketehegyen élek. Nagyon szeretném, ha pozitív változást takarna ez a kijelentést. Ha azt jelentené, hogy hála Istennek, megértük azt az időt, hogy újra van értelme ide születni, és itt élni. Dolgozni, családot alapítani, bízni életünk, és az utánunk jövők életének értelmében.

Élni, és elmondani, hogy volt értelme túrni, szenvedni, gyászolni és vigadni, kitartani és kívánni. Volt értelme születni, és meghalni, vigadni, és sírni, megmaradni a hitben, bízva Teremtőnk végtelen szeretetében.

Pál Károly

VENDÉGVÁRÓ MEGGYES LEPÉNY (MAGOZZUNK MEGGYET GÉPPEL)

A jó meggyes lepényhez nélkülözhetetlen az érett magozott meggy. A magozást rendszerint az asszonyok kezdik, majd a férfiakra bízják. A kereskedelembe kapható szemenként magozó készülék nyomogatását az első negyedórán még én is türelmesen csinálom, de félóra múlva már azon jár az eszem, hogy lehetne ezt másképp, gyorsabban, egyszerűbben csinálni.

A nagy teljesítményű ipari magozó gépek nagyon drágák (áruk sok ezer euró) kisebb családi gép meg nem kapható, ezért határoztam úgy, hogy magam csinálom egyet. A gép megszerkesztése nem volt nehéz, de a legfontosabb alkatrészhez egy évig kerestem a megfelelő anyagot. Ez egy nagy átmérőjű vastag falú műanyag cső. A megoldást a faluba bejövő gázvezeték egy hulladékdarabja jelentette.

Működési elv:

A gépet nyugodtan nevezhetem oszlopos magozónak, mivel az egész meghajtási lánc a váz egy függőleges oszlopán van (1). Ez egy 60x60x4-es hidegen hajlított zárt szelvényű négyzetacél (kvadrátső). Ebbe az oszlopba egymás alatt három vízszintesen elhelyezkedő, becsapagyazott tengely, van (2-4). A felső

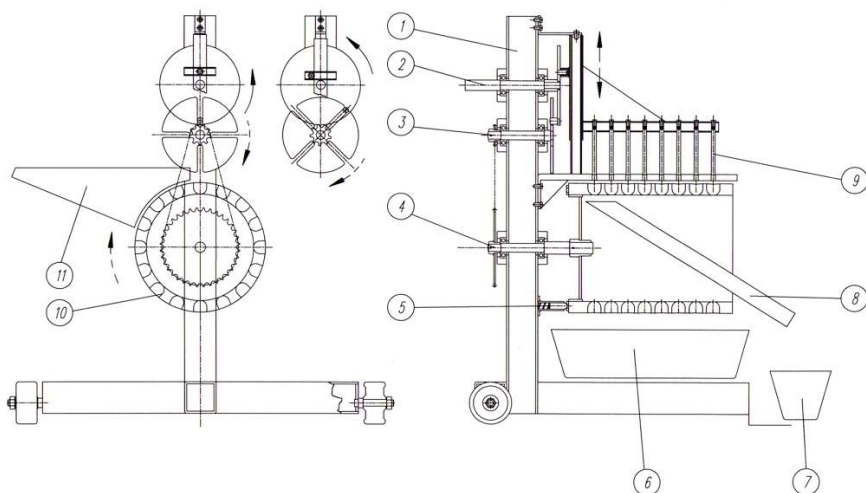

tengely a meghajtott, aminek a végén egy kerek tárcsa van. A tárcsából mindkét oldalon egy csap áll ki. A külső a magozó tűk le-felmozgását végzi (9), míg a belső kapcsolódik a középső tengelyen (3) lévő „máltai kereszt”-hez. Ez az ősrégi megoldás (a régi filmfelvevő és vetítőgépek nélkülözhetetlen alkatrésze) teszi lehetővé a dob szakaszos mozgását.

A csap negyed fordulat után kifordul a keresztből, a középső tengely megáll, a magozó tűk elvégzik a munkájukat, majd a következő fordulatnál a csap a kereszt következő hornyával találkozik. A középső és a harmadik, a dob tengelye (4) egyszerű kerékpárlánccal van összekötve, az áttételi viszony 1:4. A fentiekből adódik, hogy a műanyag dobba 16 sor fészket kell készíteni a meggyeszemeknek (10). Ezek 24mm vastag furatok, amik R12mm és fél-gömbbel végződnek és 8 van egy sorban.

A magozás folyamata:

A magozásra előkészített meggyet (szára nélküli, megmosott) a tálcába töltjük (11), aminek az egyik oldala maga a dob, amibe a kiképzett fészkek vannak. A fészkekbe behelyezkedő meggyeszemek, aláfordulnak a magozó tűknek (9), (ötágú éles végű 7mm vastag csapok) ezek átszúrják a meggyeszemeket, a magot a dob belsejébe tolják, ahonnan egy ferde csúszdán (8) jutnak a gyűjtőedénybe (7). A kimagozott meggyeszemek a dob elfordulásával esnek a (6)-os tálcára. A zavartalan működést egy rugós helyzetmeghatározó csap biztosítja (5). (A dob nem mozdulhat, amíg a tűk kiszúrják a magokat.)

A gép elkészült már tavaly tavaszra, de kipróbálni csak érett frissen szedett meggyel tudtam. Mikor a meggy megért és a próba megtörtént, nem maradt időm tökéletesíteni, minden percemet lefoglalta a meggy-szedés. A működési elv tökéletes, viszont a magozott meggy közé keveredett mag is. A feketicsi meggy köztudottan magas cukortartalmú (a szedés vége felé eléri a 18 %-ot, és pont ezt a meggyet érdemes magozni), ez miatt a meggy-magok egy része ráragad a tűk végére, és ezek visszahúzzák a már kimagozott

meggy-szembe. Hát van még mit tökéletesíteni. Ezennel szeretnék elnézést kérni azoktól, akik a meggy-napokra készített vendégváró meggyes lepényben magot találtak

A meghajtáshoz egy 250 w-os villanymotort használok, ami a (2)-es számú tengelyt 60-szor fordítja percenként. Ebben a tempóban nyolc meggy-szemet szúrnak át a tűk minden másodpercben. A gyakorlatban a teljesítmény kisebb, ugyanis nem minden esetben van meggy-szem mind a nyolc fészekben. Eddigi tapasztalatom szerint 70-80 kg meg-

gyet lehet kimagozni óránként.

Sok feketicsi családba kellene ilyen vagy ehhez hasonló gép, mivel magozott meggyből lehet igazán jó lekvárt készíteni, de a magozott meggyet tárolhatjuk mélyhűtéssel vagy aszalással is.

A gép elkészítése nem igényel drága szerszámgepeket, alkatrészei durva illesztésűek. Minden feketicsi érdeklődőnek szívesen segítek rajzokkal, tanácsokkal és az eddigi tapasztalatommal.

Horkai A.

Füstbe menő pénz

A „műhelyben” gyöttröm a fűrőgépet, egy cső palástjába lyukakat fúrok. Magasra tettem a mércét, tizennyolcezer darab két milliméter átmérőjű lyukat kell kifúrnom. Eltart még egy pár napig.

Megérkezik apám, ebédre jön hozzánk minden nap. Az ebédre várni kell, túl korán érkezett, (89-éves, számára az óra és az idő nem sokat jelent), így hát leültetem mellém és fúrok tovább. Tekintete a falon sorakozó kéziszerszámokra téved és megjegyzi:

-De sok szerszámod van kisfiam.

-Azok ott nem szerszámok, hanem cigaretták... vágom rá.

Valóban, minden vásárban veszek valami „új” szerszámot, és ha valaki a családban ezt szóvá teszi, azt szoktam felelni: -csak a cigarettára valót költöttem el.

De mi is az oka, hogy nem lett belőlem dohányos? Szüleim dohánytermelők voltak.

Gyerekkoromban a nyár fogalma egyenlő volt a dohány-szedéssel és fűzéssel. Az igazi próbatétel késő ősszel és télen következett, ekkor volt a simogatás ideje. A dohányfüzéreket behozták a szobába, a leveleket egyenként kézzel kisimították, nagyság szerint szétválogatták, a penészeseket ruhakefével tisztították.

Segítettek a szomszédok is, munka mellett ment a tanya és sokszor késő éjszaka lett, mire a napi tervvel elkészültek. A szoba levegője megtelt finom dohányporral, és amikor a szomszédok hazamentek, én még sokáig köhögtem, nehezen tudtam elaludni.

Köhögők ma is, már az is elég, ha valaki rám fújja a dohányfüstöt.

Hogy mennyit spórolok, azzal hogy nem dohányzok? ...Napi egy eurót, ez nem nagy pénz, még a havi harminc se... De ez évente 365, ötven év alatt, pedig 18250 euró. Ezen már érdemes elgondolkozni. Becslésem szerint a Feketicsen lévő házak több mint egyharmadának az értéke kisebb ennél az összegnél. Az én kis hobbi műhelyem értéke is csak töredéke ennek...

Nem szeretném azt állítani, hogy nekem több pénzem van, mert nem dohányzok, és azt sem hogy a cigarettá árán szerszámot kell venni, de biztos vagyok benne, hogy a dohányzó ember évente elfüsti egy TV vagy valami más háztartási gép árát.

Horkai András

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

PÁRTOKRÁCIA = DEMOKRÁCIA?

Ez meg mi lenne? Nem más, mint egy új szóképződmény. Már ez is elég borzalmasan hangzik, amit, ugyan nem én találtam ki, de talán kifejezi azt, amit meg szeretnék osztani a tisztelt olvasóval.

A görög krátein - uralkodni szó elé ma már több előtagot is tesznek, mint a techno-, biro-, ariszto-, attól függően, hogy kinek az uralmát akarják kihangsúlyozni, de legfőképpen használják a demokrácia, azaz, a nép uralma kifejezést. Na, ez mellett vannak még más „-kráciák” is.

Mi is lenne a fent említett pártokrácia? Ez tulajdonképpen a demokrácia lenne, a pártok uralkodásával. Ez demokrácia? Igen is, meg nem is. Már nem diktatúra, mivel, hogy demokratikus módon mindenki, akinek van szavazati joga, választhat a megadott pártok, listák között, hogy kit akar (szerintem, még mindig az a legjobb, hogy, ha nem válassza ki azt, akit nem akar! – ez a két dolog, pedig abszolút nem mindegy), de hogy a listáról ki fog bejutni, az a párt, vagy a listát kiállító diszkréciós joga.

Tehát, egy bizonyos módon, majdnem ugyanúgy vagyunk átverve, mint amikor egy jelöltre kellett szavazni. (Jó, jó, azért egy árnyalattal azért más)

Mi magyarok, újból megmértettünk azzal, hogy feliratkoztunk a kisebbségi választópolgárok listájára is. Igaz ezt megtehetette volna az állam is az eddig bitorolt és nyilvántartott adatok alapján, és megfordítva a tételt, csak megkérdezhetette volna, hogy vállaljuk-e vagy nem mivoltunkat, vagy pedig csak minden egyéni jogainkat nem megsértve, értesített volna az egészről.

Most én kiálltam magamért, őseim hagyatékaért, az utókor zálogáért, meg még tudja az Isten, hogy miért nem, mint a feketicsiek nagy többsége, vállalom a következményeket, mert eddig minden ilyen megszármoltatásnak (sajnos) néha na-

gyon súlyos következményei is voltak (Oroszok, adjátok vissza a családi zseborát a nagytatával!).

Ha eddig nem tudták, a júniusi Nemzeti Tanács tagjainak választása is listás lesz! Ki fog minket képviselni, vezetni, jogainkért harcolni önzetlenül, vagy saját érdekeit önzetlenebbül képviselve? Nem lényeges, de az, mert én eddig is bizonyos jogokat birtokoltam, és csak sima állampolgári alapon harcoltam érdekeimért. Valahogy sehogy sem látom azt a pozitív diszkriminációt, ami az államalkotó polgárral szemben egyenlőbbé tenne, azért mert itt és most kisebbségi vagyok.

Nagyon szeretném, hogy ha tévednék, ok nélkül kárognák. Félek, hogy mielőtt bejutnánk az EU-ba, netalán a NATO-ba, igazunk miatt elvesztenénk még azt is, amink eddig volt/van, és a divatos, alsóbb rendi bélyeget kell majd viselni, az államalkotók csúfolódó megjegyzései mellett, hogy pedig itt a kisebbségi jogok Európában a legmagasabb szinten

voltak/vannak, de még az Anyaországoknak sem kellettek.

Bízok, és főleg a bölcs közönséges egyszerű emberekben bízok, mégpedig az Anyaországban, hogy valahogy okosan fognak dönteni a következő megmérettetés során. Bízok, hogy ez után se nem kell szégyellni, sem utálni, valakit, vagy valakit, mivel talán rájöttek arra, hogy nélkülünk is (megbukott népszavazás a határon túliak állampolgárságáról) lenyúzták róluk az Ő neolibériás új földesuraik mind a hét bőrüket.

Ebből mi is tanulhatunk. Nem csak Ágostonunk volt, de vannak, akiket Ő keresztelt. Előre, elég volt a békalencsés posvány dagonyázásából, irány az utókor számára előkészíteni a szebb jövőt!

Mivel, hogy most tartottuk a Podolszki napot, nagyon kíváncsi vagyok, ugyan ő ebben a témakörben hogyan reagálna?!

Bíró Csaba

PÁLYÁZATFIGYELŐ

Start-up hitelek kezdő vállalkozóknak

Kiíró intézmény: Szerb Köztársasági Fejlesztési Alap

Beadási határidő: 2010. április 30.

Pályázók köre: a hitelek újonnan alapított magánvállalkozásoknak és vállalatoknak kerülnek odaítélésre. A 2009. június 1.-e után alapított vállalkozások és vállalatok, ill. azon személyek igényelhetik, akik saját vállalkozást kívánnak nyitni a közeljövőben.

A hitelek nem használhatóak fel az alábbi célokra: elsődleges mezőgazdasági termelés, infrastruktúra kiépítése, használt felszerelés vásárlása, kereskedelem, személyszállító jármű vásárlása, szerencsejátékok, valamint további hitelezés.

Hitelfeltételek: az évi kamatláb 2,5%, valutazáradék alkalmazásával, a visszafizetés határideje 3-5 év, egyéves türelmi idővel,

Elnyerhető támogatás: a hitel összege 500.000 dinár - 1.300.000 dinár a vállalkozók, ill. 500.000 dinár - 2.500.000 dinár a vállalatok esetében.

Bővebb információ: www.fondzarazvoj.gov.rs - Szerb Köztársasági Fejlesztési Alap

Hosszúlejáratú gazdasági hitelek 2010-es évre

Kiíró intézmény: Vajdasági Fejlesztési Alap

Beadási határidő: a pénzkészlet erejéig

Pályázók köre: kis és középvállalkozók, kis és középvállalatok

Felhasználhatóság: termék előállítás, szolgáltatás, mezőgazdaság, turizmus

Bővebb információ: www.vdf.org.rs - Vajdasági Fejlesztési Alap

Hosszúlejáratú mezőgazdasági hitelek

2010-es évre

Kiíró intézmény: Vajdasági Fejlesztési Alap

Beadási határidő: a pénzkészlet erejéig

Pályázók köre: regisztrált mezőgazdászok

Elnyerhető támogatás: 200.000,00 dinártól 5.000.000,00 dinárig

Bővebb információ: www.vdf.org.rs - Vajdasági Fejlesztési Alap

További információért keresse fel irodánkat!
Minden munkanapon 07,30-14,30 között, várjuk az érdeklődőket, földműveseinket és gazdálkodóinkat.

A Prowag csapata
Pályázatfigyelés, Tanácsadás,
Pályázatírás, Üzleti tervek készítése
telefon: 024/731-424
e-mail: prowag@gmail.com

PROWAG
Fejlesztési alap
PÁLYÁZATOK

MIÉRT ÁPRILIS ELSEJE A "BOLONDOK NAPJA"?

Aprilis elseje a bolondság, a tréfálkozás napja. Ilyenkor sok minden megengedhető, és az ötletes tréfákon nem illik megsértődni. Persze, mindennek van határa, és nem jó, ha a bolondozás durvaságba torkollik. Ám a jól irányzott poénok frissítően hatnak az emberre. És azt vajon tudod-e, hogy honnan származik az áprilisi tréfálkozás szokása? Végre itt az április, ami a szerelem és a bolondozás hónapja. Ezt az időszakot az ókori rómaiak Vénusz istenasszonynak szentelték, mert a naptárt megreformáló Julius Caesar a saját családjának ősanját tisztelte benne. Vénusz járulékos melléknéve pedig "aprilis" volt, amely szó a latin "aperire", "megnyitni" igéből ered. Mivel a szerelem istennőjéről van szó, a "megnyitás" eredetileg a szülés aktusára vonatkozott, de naptári fogalomként később úgy magyarázták, hogy a konzulok április elsején nyitották meg hivatalosan az esztendő. Ám hogy ebből a napból miképpen is lett a "Bolondok napja", azt valójában nem lehet tudni. Rengetegféle találgatás van az eredetéről, ám egyik sem túl meggyőző. Talán az óitáliai Szaturnáliákból származó középkori bolondünnepre vezessük vissza? Az egyetlen szépséghiba csak az, hogy ezt az ünnepet december 28-án vagy újév napján, január elsején tartották. Egy másik forrás szerint az áprilisi tréfálkozás eredetét Franciaországban kell keresnünk. A régi francia naptár szerint az esztendő április 1-jén kezdődött. Ezen a napon

ősi szokás szerint az ismerősök ajándékokkal lepték meg egymást. IX. Károly király 1564-ben azt a rendeletet hozta, hogy az esztendőnek onnantól fogva január 1-jén kell kezdődnie. Így az ajándékozások időpontja is áttolódott január elsejére, de a régi évkezdés még sokáig kísértett az emberek emlékezetében. Eleinte április 1-jén is küldözgettek ajándékokat egymásnak, majd - tekintettel a kettős költségre - az április elseji ajándékozgatás átalakult: értékes meglepetések helyett inkább tréfákat küldtek, s végül kialakult az a szokás, hogy a hamis évkezdést hamiskodással, vagyis bolondozással ünnepelték meg. Talán az egyik legrégebbi tréfát Toulouse grófja, XIV. Lajos francia király fia eszelte ki. Áldozatul Gramont márkot választotta. Március 31-ének éjszakáján, mialatt a márk aludt, a gróf cinkosaival kilopatta a ruháit. Minden egyes darabot felfejtettek, majd újra összevarrtak, de szűkebbre. Reggel a márk fel akarta húzni a nadrágját, de nem fért bele. Riadtan nyúlt mellénye után, ám nem

tudta begombolni. Ugyanígy járt a kabátjával is. Javában küszködött, amikor rányitotta az ajtót az egyik cinkostárs: "Az istenért, márk, mi történt önnel? Egészen meg van dagadva!" A márkiról gyöngyökben hullt a veríték, hogy miféle furcsa és borzasztó betegség üthetett ki rajta. Orvosért futtattak, az orvos pedig - aki szintén beavatott volt - megvizsgálta, receptet írt és gondterhelten távozott. Elszaladtak a recepttel a gyógyszerészhez, aki visszaküldte, hogy nem érti. Nem is érthette, mert ez volt ráírva latinul: "Accipe cisalia et dissue purpunctum". Vagyis "Végy ollót, és vágd fel a mellényedet!" Hogy a márk miképp reagált az ugratásra, azt ma már nem tudhatjuk. Az viszont örök érvényű igazság, hogy másokon nevetni könnyebb, mint magunkon - még áprilisban is.

szerk.

forrás: <http://www.mek.iif.hu>

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

ŐSZINTÉN A VÉRNYOMÁSRÓL

V. rész

Ha a vérnyomás kezeléséről beszélünk, mindenekelőtt tartsuk be a betegséget befolyásoló tényezőkről, az előző fejezetben már ismertetett tanácsokat. Különösen fontos testsúlyunk rendezése és a dohányzás teljes kizárása környezetünkől. Ha mind az öt, már említett tényezőnek, emberi módon –tehát megközelítőleg- eleget teszünk, a gyógyszeres kezelés akár már a felére is csökkenthető. Ez a javaslatom érvényes azokra a betegekre is, akik már több éve csak a gyógyszeres kezelést tartották fontosnak.

Orvosaink követve a Nemzetközi Hypertonia Társaság ajánlásait rendszerint egy fajta gyógyszerrel indulnak, majd fokozatosan bevonnak újabb és újabb készítményeket a kezelésbe. A vérnyomáscsökkentés

ugyanis lassú és fokozatos kell, hogy legyen, de hiú ábránd teljes sikert elvárni mindjárt kezdetben, hiszen láttuk a hipertónia kialakulásában nemcsak egy, hanem több tényező vesz részt, s emiatt az esetek nagy többségében több fajta gyógyszer szükséges a normális vérnyomás újbóli és tartós beállításához.

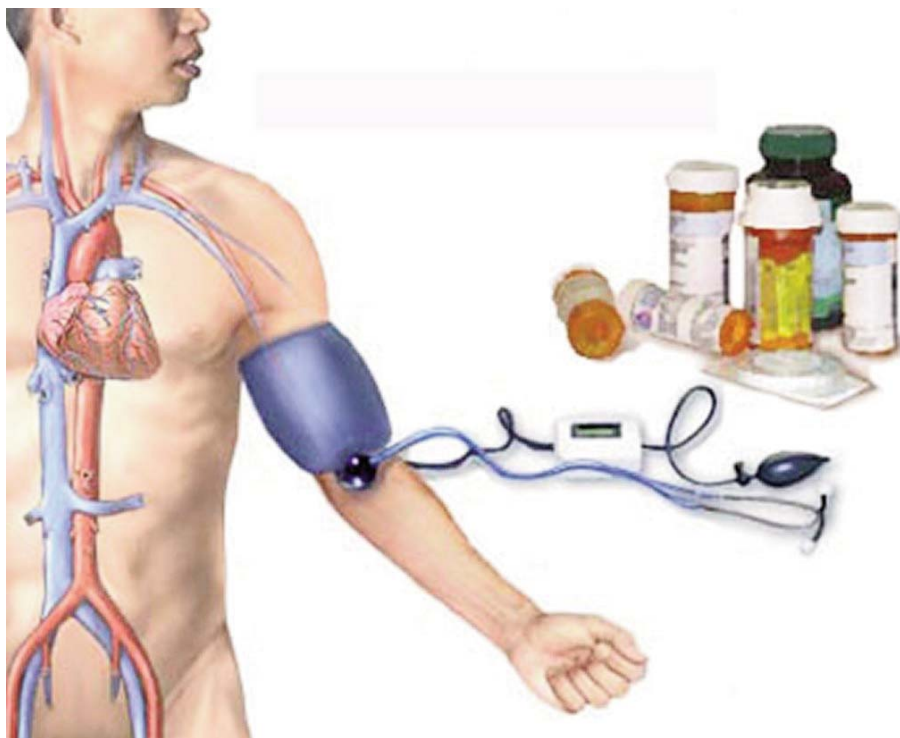
Ennek az írásnak nem feladata ismertetni mind az öt vérnyomáscsökkentő gyógyszer családnak jó vagy rossz tulajdonságait. Kiválasztásukat bízuk orvosunkra, aki minden esetben mérlegeli a beteg általános kondícióját is. Tudnunk kell azonban, minden gyógyszernek lehetnek kellemetlen mellékhatásai, amire orvosunk idejében felhívja figyelmünket, de mi is jelezzük neki, ha kellemetlenségeink támadnának.

Ha mégis lenne kérdés a gyógyszeres kezelés tárgyköréből, szívesen adok felvilágosítást a hozzászólásokban.

Hivatástudatom és a sokéves tapasztalat viszont arra kötelez, hogy a betegeknek tekintet nélkül korra és nemre felhívjam a figyelmét egy-két olyan gyógyszerre, amely bármikor és bárhol a vérnyomásos beteg keze ügyében legyen, arra az esetre, ha beállna az orvosi nyelven hipertóniás krízisnek nevezett állapot. Ez a krízis meglepetésszerűen, sokszor minden külső tényező kizárása mellett is felléphet. Akkor beszélünk kritikus vérnyomásról, ha az alsó (diasztolés) 120 mmHg, a felső (szisztolés) nyomás pedig 220 mmHg fölé emelkedik. Két gyógyszert ajánlok azonnali használatra: Nifedipint 10 mg, megrágva 15 perc múlva már érzékeljük a hatását. Hatástartama: 5-8 óra. Ha nincs Nifedipinünk, segít a Captopril nevű gyógyszer, a 12,5 mg-os tabletta 15-30 perc múlva kezd hatni és 4-6 óráig féken tartja vérnyomásunkat. Használatukkor minden esetben ajánlatos fekvő helyzetben lennünk. Ezekkel a szerekekkel biztonságosan áthidalhatjuk az időt, amíg megérkezik az orvosi segély.

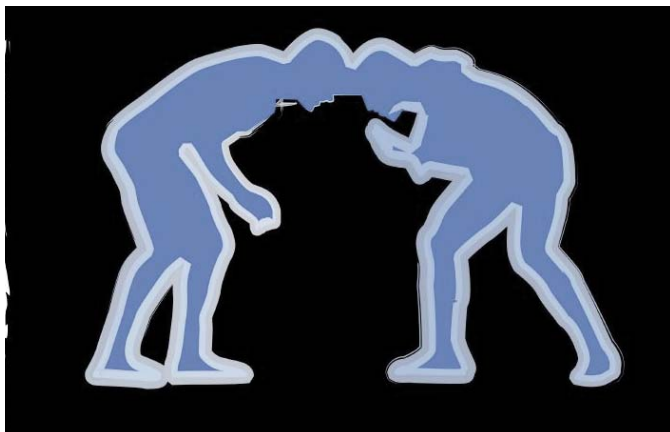
A feltett kérdésekre, amint azt már említettem- nem terhelve újságunkat - e-mailben válaszolok. Befejezésül azonban egy találón feltett kérdésre nem mellőzhetem a feleletet: miért használom az írásom címében az „őszintén” jelzőt? Aki követte írásom az elejétől, annak talán világossá vált a szándékom: a magas vérnyomást ne úgy fogjuk fel többé, mint egy kellemetlen tünetet, ne mondjuk „csak egy kis vérnyomásom van”, hanem kezeljük úgy, mint egy olyan betegséget, amely végzetessé válhat minden pillanatban, ha akár csak egy napra is megfeledezünk róla.

Dr. Kerekes József
az intenzív terápia ny. főorvosa

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

BIRKÓZÁS

A tavaszi pontszerzések és kupák között, meghívták versenyzőinket a magyarországi Soltvadkertre egy barátságos tornára, ahol a mieinken kívül vendégek voltak a Csehek, Szlovákok, Románok, Boszniaiak, Horvátok és több erős hazai csapat.

Minden versenyzőnk az erős mezőnyben, harmadik helyet ért el;

FEHÉR Alen

FEHÉR Áron

KUNTICS Lehel és

Gellányi Leonszió,

Gratulálunk fiúk.

ASZTALITENISZ

Megkezdődött asztaliteniszezőinknél is a tavaszi szezon. Az eddigi eredmények a következő képen alakultak:

STK Feketić – STK Horgos 4:0

STK Bečej – STK Feketić 3:4

STK Feketić – STK Sloga 0:4

A Klub a főtáblázaton, a hetedik helyen áll.

Hajrá fiúk, csak így tovább.

LABDARÚGÁS

Márciusban megkezdődött a tavaszi idény. A fiúk az első két meccsen felemás eredményt értek el. Az első fordulóban itthon 2:0 –ra legyőzték Panoniát, míg a másodikban, Kanizsán 3:0-ra legyőzte őket a hazai Potisje. A harmadik fordulóban, itthon újból kellemes élményt hoztak, mivel, hogy legyőzték a Njegosevót 3:1-re.

TEKE

A második Vajdasági Liga 9-13 helyezését tartó versenyben a mieink legyőzték a golubinci Jadrant 2866:2785, vagyis 6,5:1,5-re, majd kikaptak az újvidéki Egységtől 2975:3006, vagyis 3:5-re.

A tekepálya építése a szép idővel lassan folytatódik.

SABÁCI EMLÉKEK

Leszálltunk. Attól függően, mennyire álltunk jól zsebpénzzel, és hány felosztjuk a fuvardiját, megegyezhettünk az állomáson várakozó fiákerossal, tehát még urasan is utazhattunk a város másik sarkába. Előfordult azonban az is, hogy "díszlépésben", vállunkon a csomaggal, átgyalogoltuk a várost. Nem kis távolság, aki nem hiszi "járjon utána"!

1948-ban és a következő évben utazgattam az előbb leírt "romantikus" módon, Sabádra. A város még magán viselte a háborús sérülések következményeit, az egykori bombázások ütötte nyomokat, a romok még viszonylag frissek voltak. Különösen a város külterületi részén, ahol még sok romos ház dísztelenítette várost. Ezen kívül, a város szigorú központját kivéve, még magán viselte a tipikus balkáni képet: kicsi házak, földszintesek, amik jellegzetes stílusban épültek. Alacsonyak, kis ablakokkal, düledező fakerítésekkel és fakapukkal. Itt-ott egy nagyobb házacska, üzlethelységgel, igazi szatócsboltok, amikben mindent lehetett vásárolni, a petróleumtól, zsírszódától kezdve sóig, cukorig. De semmi luxuscikk, vagy európai portéka. A polgárok is, jellegzetes szerbiai népviseletben jártak: visszahajló orrú bocskor, posztónadrág, (puttyos fenekű), mellénnyel vagy kabáttal, és a kötelező sapka a "sajkacsa". Esetleg, késő ősztől a "subara" viselete volt jellemző.

Polgári ruhában, amit a mi szemünk szokott meg, csak kevesen jártak, azok is a belvárosban, és ha már nem bocskor, hanem cipő volt lábukon, azért a "sajkacsa" vagy télen subara volt a divat. Micisapkát viselő fejet akkor nem láttam soha, kalapost is keveset. Ellenben rengeteg egyenruhással lehetett találkozni. Ezekről sokáig nem tudtam, katonák-e, vagy a háborúból visszamaradt ruhákat viselik. Különben is sok katona volt Sabácon. Több nagy kaszárnyát tudtunk a város különböző részein: PHZ a futballpályával szemben, ami katonai iskola volt, és ahol a vegyi

fegyverek elleni kiképzés folyt. A Száva folyó partján voltak a folyamőrök. Mindenütt sok fiatal katonával találkoztunk, akik vasárnap délután szinte ellepték várost. Ott voltak a kis kávézóknak, kiskocsmákban, de jutott jó néhány közülük a mi iskolánk tánc-délutánjaira is. Mindegyik egyenruhát viselt, de nem a rá szabott méretűt: az egyiken bő volt blúz, nadrág, a másiknak csuklón felül ért blúza ujjja, virított a meztelen alkarja. A fejükön már nem "sajkacsa", hanem "titovka" volt, ami tulajdonképpen az előbbi <<de lux>> formája. Messzemenően sem lehetett őket fessnek, csinosnak mondani. Beszédbe elegyedtem velük, mint afféle zenész. Nyitott lelkű voltam már akkor is, és hegyeznem kellett a fülemet, hogy némelyiknek megértsem a beszédjét. Cigaretázás közben, a szünetekben figyeltem, milyen nyelven beszélnek? Szerbül beszélt valahány csak az egyik <<macedónosan>>, a másik <<bosnyákosan>>, a harmadik délszláv Vranje környéki nyelven hadart, alig értettem őket. A hozzáértők, azt mondták a sabáciak viszonylag a szép, irodalmi szerb nyelvet beszélnek. Jó zenész fülemmel, megkülönböztettem társaimat, ki honnan származik? De különösen a "láló"-kat, a bánátiakat és a bácskaiakat. Az internátusunk az iskolával, kívül volt a városon, mint már mondtam, egy kis park közepén.

Ezt a rokonszenves parkot, az egykori alsó fokú mezőgazdasági iskola tanulói, tanárai telepítették, és mire mi oda kerültünk, már szép bokrokat, cserjéket találtunk. Különböző fajta fák díszlegtek az ápolt, füves részek között. Valamikor nagyobb volt ez park, de az új iskola építésekor áldozatul esett a régi park egy része. A park legárnyékosabb részén volt a régi iskola épülete, ahol ha jól emlékszem, két tanterem volt, az emeletén pedig a személyzet hálósobái. Távolabb voltak az istállók, a takarmányt, szénát, szalmát tároló helyiségek és még távolabb az iskolához tartozó kert, melegágyak és a méhes. Az új iskola építése, amíg

én 1950-ig ott voltam, nem fejeződött be. Két emeletre tervezték. A földszinten voltak a tantermek, az emeleteken, pedig a hálósobák. 1949-ben annyian voltunk tanulók, hogy még a padlástérben is laktunk. A felsős tanulók óriási hálósobája volt itt, a "dom staraca>>, (az öregek otthona) volt a beceneve ennek teremnek. A hálósobákban nem volt fűtés, az épületben pedig nem volt vízvezeték és kanalizáció. Már utaltam rá, WC sem volt az épületben, de az erre szánt helyiségeket csomagjaink, kofferjeink tárolására használtuk. Minden reggeli tisztálkodáshoz az udvaron levő 1 (írva és mondva, egy) pumpás kutat használtuk, aminek szája alatt, egy ferdén elhelyezett vályú volt, ebből mosakodtunk, amíg egy társunk húztapumpálta a vizet.

Kialakultak társaságok, kisebb csoportok, amikben felváltva pumpáltuk egymásnak a vizet. Volt rá eset, amikor önkéntes végezte a pumpálást némi ellenszolgáltatás reményében. Ez nem volt más, mint egy cigaretta, vagy egy vacsora adagja. Az épületen kívül volt a több rekeszes "guggolda", ahol a fiziológiai követelményeinknek tehattunk eleget, természetesen a kötelező reggeli torna után. Itt alakultak ki a vitakozó sorok és a tolakodás, ki mikor jött, melyik fülkére vár? Aki nem "győzte cernával", megkerülte a fabódét, a budit, és mögötte, ha szerencséje volt és nem lépett rá az előzőleg elhelyezett "gyalogági aknára", zavartalanul elvégezhetette a <<dógát>>, kicsit is, meg nagyot is. A reggeli kötelező torna elbliccelése kultusszá vált, és ennek érdekében hamis orvosi bizonylatok, igazolások is be lettek vetve. A korai ébresztő után az idősebb tanulók felügyelete mellett, lerohantunk a földszintre. A lépcsőházban egymást tiporva értünk le az épület elé, ahol az ügyeletes diáktársunk, vagy valamelyik nevelő felügyelete mellett folyt a reggeli torna.

****MIT, MIVEL?***

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

A KÁVÉ

Ma már nem tudjuk életünket elképzelni kávé nélkül, pedig csak kb. 500 éve ismerjük, fogyasztjuk. Van egy mondás, hogy a teaivó népek azok bölcsek, kimért gondolkodásúak, a közösségükért élnek, mint a kínaiak, hinduk, angolok, oroszok, de meglepően az arabok is. Mi a téjját, csak akkor fogyasztjuk, ha netán maródiak (betegek) vagyunk.

Kávéivók vagyunk. Ez azt jelenti, hogy tudunk hirtelenek, de flegmák is lenni, temperamentumosok, de lusták is, na olyanok vagyunk, amilyenek. Kávét fogyasztunk, és kávéházakba járunk.

A kávé egy növény melynek a termését a kávébabot fogyasztjuk, pörkölt, őrölt formájában, amiből kellemes, serkentő hatású italt főzünk.

Ma sajnos a kávéfőzésnek nincs semmi rituáléja nálunk, csak valamilyen edénybe odatesszük a vizet forni, beletesszük az őrölt kávé, esetleg a cukrot, majd valamilyen bögrébe, csészébe, vagy pohárba öntjük, és hirtelen megisszuk. Kész.

A kávé ettől többet érdemel, de a fogyasztója is. Sokan most csapnak egyet, mert, hát ez a rohanó világ. Se nem eszünk, se nem iszunk, kávézunk becsületesen, ahogy kellene, így ne csodálkozzunk modern betegségeinken, mint a magas vérnyomás, gyomorbántalmak, idegproblémák, hogy ne soroljam tovább.

Kávézni másképpen, nyugodtan, társaságban, kényelmesen kell, megadva a módját élvezettel.

Fogyaszthatjuk a már megszokott zaccos török kávé, de miért nem főzzük dzsezzában, isszuk fildzsánból, vagy a kávéházakban szokásos bécsi filteres kávé tejfel, esetleg valamilyen hozzáillő süteménnyel, vagy a már nálunk is divatba jött espresso kávé, vagy a kapuccinót hangulatos caffè bárókban.

A kávézás a társasági élet egyik megnyilvánulása. Az iparosodás korában helyszűke miatt kisebb olcsóbb lakásokat építettek, így az emberek, nem otthon, hanem a kávéházakban jöttek össze, társalogni, közben kávézgatni. Nagyon sok okos eszme, találmány, irodalmi és művészeti alkotás született kávéházakban, kávé mellett. Itt találkoztak különböző asztaltársaságok, akiknek köszönhetjük a mátkát.

A kávé ez mellett ízesítő szer is, ki ne szeretné a kávékrémes kalácsokat, tortákat, ahol a csoki íze van gazdagítva egy kevés kávéval.

Elmerengve erről a kifogyhatatlan témáról, kellemes kávézást kívánok olvasóinknak.

szerk

AZ ÖNÖK RECEPTJEI

Hozzávalók:

6 db tojásfehérje
6 e. k. cukor
1 e. k. étolaj
2 e. k. liszt
2 e. k. zsemlemorzsa
1/2 csomag sütőpor
15 dkg vágott dió
1/2 üveg mogyorókrém
háztartási keksz

Krém:

6 db tojássárgája
25 dkg cukor
1 csomag vaníliás pudingpor
3 e. k. liszt
10 dkg csokoládé
25 dkg margarin
2 dl tejszín

A tészta hozzávalóit összekeverjük, tepsibe tesszük és megszórjuk a vágott dióval, majd megsütjük.

A meleg tésztát megkenjük mogyorókrémmel. A tejből, tojássárgájából, cukorból, vaníliás pudingporból és a lisztből krémet főzünk, elfelezzük.

Az egyik felébe belekeverjük a megolvasztott csokoládét. Kihűtjük. A margarint két részre osztjuk és belekeverjük a sárga és a csokis krémbe.

A tésztát megkenjük mogyorókrémmel, majd rákenjük a sárga krémet, ezt beborítjuk tejbe mártogatott háztartási kekszzel, erre jön a csokis krém, a tetejére a 2 dl tejszínből vert kemény habot tesszük.

Beküldte: Delonga Julianna

KERTI TÖRPE

EHETŐ VIRÁGOK

III. rész

Havasi estike (*Hesperis matronalis*) Az esti szél hozza felénk a havasi estike édeskés illatát, érdemes olyan helyre ültetni, ahol igazán élvezhetjük - például a hálószoba ablakába. Zsenge, zöld leveleit salátába vagdalthatjuk, míg virága gyümölcsös desszertekhez illik. Az ibolyához hasonlóan kandírozhatjuk is, vagy salátaecetet ízesíthetünk, illatosíthatunk vele.

Ibolya (*Viola odorata*) A tavasz első, igazán illatos kis virága. Nagyobb, kerti változatit éppúgy használhatjuk, mint az apróbb, ámde illatosabb, vadon termő fajtákat. Másfélszáz éves, bécsi receptgyűjtemény tanúskodik arról, hogy ínyenc elődeink szívesen ízesítettek az ibolya aromájával, és a kandírozott ibolyavirággal díszített süteményeknek, apró bonbonoknak igen nagy divatja volt. Erzsébet királyné nem csak a lila színt kedvelte, de a kandírozott ibolya szintén kedvelt csemegéi közé tartozott. Nem véletlen tehát, hogy a híres bécsi Demel cukrászdában azóta mindig kapható kandírozott ibolyavirág, idézve a "boldog békeidőket". Az ibolya virágait teljesen kinyílt állapotban szedjük: ízük, aromájuk ekkor érvényesül a legjobban, s ekkor

a legszebbek is. Csokoládéval remek kettőst alkot!

Kamilla (*Matricaria chamomilla*) Nyár elején a fehérnek tűnő kamillamezőn cipőnket sárga virágpör borítja el. Ekkor érik be az orvosi székfűnek is nevezett kamilla: a fészkek korongjai sárgák, a szirmok pedig kissé lefelé állnak. Legkeresettebb gyógynövényünk teája gyógyerejéről híres, forrázata kellemes ízű, jó közérzetet biztosít. A kamilla aromája gyümölcssaláták ízével kitűnően harmonizál.

Kankalin (*Primula vulgaris*, *Primula veris*) Ezek a kecses, virágok finom, selymes aromájukkal hívják fel magukra a figyelmet. Édes és sós

ízekkel egyaránt harmonizálnak. A teljesen kinyílt virágokat szedjük.

Kaporvirág (*Anethum graveolens*) Földközi-tenger partvidékéről került hozzánk ez a világszerte kedvelt fűszernövény. Érdemes a kiskertben néhány szem kapormagot elvetni: egy-két év alatt annyira elszaporodik, hogy folyamatosan vágathatjuk. A kapor levele, és virágos hajtása sokoldalú, kedvelt fűszerünk, jellegzetes íze, átható illata összetéveszthetetlenül teszi. Virága nem hiányozhat a kovászos uborkából, különféle, halas, rákos fogásokból. A kaporvirágból főzött tea hidegen vagy melegen frissítő ital, a népgyógyászat gyomor- és bélbántalmak ellen ajánlja, akárcsak a kapormagból készített markánsabb változatát. Az élénksárga, erős illatú virágokat szedjük!

Katáng (*Cichorium inbytus*) Égszínkék, olykor fehér virágú növény, amely az utak mentén, főként homokos talajon díszlik. Virágaiban csak a délelőtti napsütésben gyönyörködhetünk, hiszen délután és borús, esős időben összezsugorodik szirmait. Orsó alakú gyökerét gyógynövényként gyűjtik, valamint cikóriakávé gyártásához, pörkölt és porítva használják fel. Leveleit és gyökerének felső részét salátába keverve, vagy vajon megforgatva fogyaszthatjuk.

Körömvirág (*Calendula officinalis*) A körömvirág tartós, a sárga minden árnyalatában az első fagyokig pompázó növény. Az üde nyílásukban szedett fészkes virágzatokból kitépkedett sugárvirágok ételfestékként, sáfránypótlóként régóta ismertek. Sajtos ételekben, omletekben, sós süteményekben mutatják meg igazi zamatukat a körömvirág aromás, csöppet kesernyész szirmai. Megszárítva a frissel azonos módon használhatjuk fel.

Z.Tatjana

X IRODALOM KULTÚRA SZÍNHÁZ

A tavasz igencsak gazdag volt kulturális eseményekben. Nézhattunk filmeket, színi előadásokat, hallhattunk megzenésített verseket, jelen lehettünk versmondó találkozón, képi kiállításon, új könyveket kölcsönözhattunk a könyvtárból. De nézük csak sorjában. Idén is megrendezésre került az **“Anyám fekete rózsza”** magyar nyelvű nemzetközi vers- és prózamondó találkozó vajdasági elődöntője. Az immár huszadik alkalommal meghirdetett versenyt március 13-án hagyományosan Bácsfeketehegyen szervezte meg a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete. Az édesanyák tiszteletére szervezett rendezvényre 19-en neveztek be gyermek, ifjúsági és felnőtt kategóriában, sajnos idén csak egy bácsfeketehegyi versmondó merete vállalni a megmérettetést. A jelentkezők három kortárs verssel vagy prózával készültek, illetve magyar népköltészeti alkotással. Változás volt az előző évekhez képest, hogy a zsűri választotta ki, melyik művet kéri az indulótól. A verseny kezdetén Szatmári Melitta, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének alelnöke köszöntötte a Vajdaság több településéről érkezett versmondókat és a zsűri tagjait: Dölle Zsolt, az Anyám Fekete Rózsa Közhasznú Alapítvány kuratóriumának elnökségi tagja, színházi ember; Dániel Kornél, színjátszó rendező, Bessenyei György-díjas népművelő és Szále László (zsűrielnök), az Anyám Fekete Rózsa kuratóriumának elnöke, Pulitzer-emlékdíjas újságíró. A vajdasági találkozó színvonalát bizonyítja, hogy a jelentkezők több mint felét – 10 versenyzőt juttattak tovább a magyarországi döntőre. A döntőre és a gálára Veresegyházán kerül sor április 29-30. május 1-2. között. A továbbjutók névsora: gyermek kategóriában Horváth Ákos (Zentagunaras), Pergel Sára (Péterréve), Kancsár Larissza (Kishegyes), Csőke László (Hajdújárás) és Csíkos Dániel (Torda); ifjúsági kategóriában Szarka Ákos (Bácsfeketehegy), Varga Dávid (Szabadka), Hornyik Anna (Temerin) és Berze Angéla (Zenta); felnőtt kategóriában pedig Hajvert Ákos (Topolya). A Feketics Művelődési Egyesület Podolszki József Emlékbizottsága idén is megsz-

ervezte a **Podolszki József Irodalmi Emléknapot**. Március 20-án, a hagyományosan József naphoz legközelebb eső szombaton gazdag programmal emlékeztek meg a 24 éve elhunyt költőről, íróról, publicistáról tisztelői és barátai. A 13. Emléknap programja délután a temetőben kezdődött, 16 órakor a költő sírját, majd a Könyvtár falán elhelyezett emléktáblát koszorúzták meg. Idén Hajnal Jenő emlékezett meg és koszorúzott. 17 órától **Lázár Tibor** fiatal óbecsei grafikus- és festőművész kiállításának megnyitójára került sor, rendhagyó módon Gázsó Hargita, a topolyai Múzeum munkatársa egy beszélgetés keretében ismertette a festő munkásságát. Ezután sor került a Forum Kiadónál megjelent legújabb Podolszki könyv bemutatójára, ezúttal a még nem kiadott tanulmányokat és interjúkat gyűjtötték kötetbe **Kitérő** címen. Közreműködött Bordás Győző és Németh Ferenc. Este a színházteremben folytatódott 18 órától a műsor, **Indigó hiper-mangán** címmel egy összeállítást láthattunk Tolnai Ottó verseiből. Közreműködtek a Podolszki versmondókör szavalói: Kormos Irén, Farkas Hajnalka, Csanak Andrea, Szarka Ákos, Kasza Zsanett, Simonyi Lili és Lódi Csilla. Az előadást összeállította: Hajvert Ákos. Ezután egy díjátadásra került sor, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete a magyar kultúra napján Kazinczy bronz domborművet kapott a magyar nyelv éve kapcsán a magyar nyelv ápolásáért és a szép magyar beszéd terjesztéséért, ezt vehette át Hajvert Ákos, a VMVE elnöke dr. Csáky S. Piroskától, a Magyar Kultúra Lovagrendjének képviselőjétől, ő volt, aki felterjesztette az egyesületet a Falvak Kultúrájért Alapítvány bíráló bizottságának. Végül sor került a 13. Podolszki József publicisztikai pályázat eredményhirdetésére. Az idei pályázatra 30 pályamunka érkezett, melyet a Tóth Lívia (zsűri elnök), Máriás Endre és Szakács Áron összetételű zsűri bíralt el. Az első díjas a Szülők és gyerekek című írás, szerzője **Kiss Kornél** (Kishegyes). A második díjas az Add az arcod, add az életed! című írás, szerzője **Soós Georgina** (Szabadka). A harmadik díjas A jólét nyomában című írás, szerzője **Wilhelm József**

(Doroszló). Három különdíjat osztottak ki, a Hét Nap különdíját a Tiszta patika című írás kapta, szerzője **Zakinszky Toma Viktória** (Temerin). A Képes Ifjúság különdíját A mindenkori érettségizők nevében című pályamunka kapta, szerzője **Illés Eszter** (Zenta). A Forum könyvkiadó különdíját pedig a Szivárványtársadalom című írás kapta, a pályamű szerzője **Kalmár Fece Annamária** (Kishegyes). A díjazott írások a Képes Ifjúságban, a Hét Napban és a Magyar Szóban fognak megjelenni. Nálunk vendégszerepelt a topolyai Mara amatőr színtársulat, Háy János **Senák** című drámáját mutatták be a bácsfeketehegyi közönség előtt március 5-én. Az előadást Kálló Béla és Hajvert Ákos rendezte. A hatvanas évek elején egy Ipoly menti falucska gazdálkodói sehogy sem akarnak belépni a szerveződő térszbe. Különösen Rák Jani ragaszkodik a földjéhez, s még jobban a két lovához. A községbe érkező agitátorok viszont el vannak szánva arra, hogy még akkor is megértetik a parasztokkal, hogy „mi a jövő meg a haladás, a fejlődés”, ha azok annyira hülyék, hogy „fejük is csak azért van, hogy ne a levegőben legyen a szemük”. Csatlakozik hozzájuk egy helybéli, a Senák, aki azt ajánlja, hogy a pofonokkal való eligazítás helyett más, célravezetőbb módszerekkel próbálkozzanak, és olyannal kezdjék a meggyőzést, akit aztán az egész falu követ majd. Például a Rák Janival... A személyre szabott agitáció sikerrel jár. Ráadásul hat év múlva éppen a Senákot osztják be Rák Jani lovai mellé... A Soma Színtársulat is bemutatta melyik darabbal vesz részt Szilágyin a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozásán. Ezúttal Mrozek **Szerenád** című egyfelvonásosára esett a választásuk. „Ślawomir Mrozek, az irodalmi groteszk legkiválóbb lengyelországi képviselője 1976-77-ben négy egyfelvonásossal lepte meg olvasóit, amelyekben állatfigurákat vitt színpadra. Ismerve a drámaíró, arra gondolhatunk, hogy a filozofikus mese La Fontaine vagy talán Krasicki által felvirágoztatott műfajának dramatikus változatával kísérletezik. Azonban nem erről van szó. Mrozek darabjai nem mesék, nincs bennük semmiféle didaktikus célzat, a dialó-

gus - de akár a monológ drámai szituációja is - a műfaj eredeti formai kereteit szétzúzza. A legalapvetőbb eltérés mégis az, hogy a szerző a mese allegorikus rendjét a feje tetejére állítja. Mrožek rókája nem antropomorf állat, ellenkezőleg, a mesebeli állatfigura bőrébe bújt ember, erre fel is hívja a figyelmet a rekvizitumok egyértelműen elidegenítő, nem pedig mimetikus jellegű használata. (...) A Szerenád felépítése talán a legösszetettebb az egyfelvonásosok között. Ebben a mesei hangvételt leginkább felidéző darabban a ravasz róka és az öntelt kakas kerül szembe egymással, ami természetesen nem jelenti azt, hogy Mrožek mesejátékot szándékozott írni. A bohózati elemeket felhasználó darab a fondorlatosság és árulás témáját a nő-férfi kapcsolat pszichológiai kontextusában vizsgálja. A szerenádot adó Róka a zenét színleg a

tyúkrok „érzékiességének” felkorlácsolására használja, a csábítás valódi célja azonban mindenki számára nyilvánvaló.” (Dósa Márta: A róka négyszer - avagy a mesétől az egzisztencialista groteszkig). A bácsfeketehegyi Kultúrotthonban is megállt a Petőfi Irodalmi Múzeum rendkívüli buszjárata. Március 26-án megnevezhettük a Nyelvet öltünk nevet viselő utazó kiállítást Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulója alkalmából. A kiállítás Kazinczyék nyelvteremtő, nyelvújító generációjának törekvéseit ismétli meg. A magyar nyelvközség aktuális nyelvhasználatát és magát a nyelvet helyezi a középpontba. Bemutatja a beszélt és írott nyelvet, az egyéni nyelvhasználat sajátosságait: nyelvjárási, regionális, rétegnyelvi szavakat, fordulatokat. Felidézi a nyelvtörténeti hagyományt, nyelvemlékeinket, kalauzol a nyelvjárások

között. Utazhattunk a régi szerelmes levelek nyelvezetétől az sms-ek jelzavai-ig! Március 24-én a bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtárban, dr. Magyar Lóránt, orvos-mentálhigiénés lelkigondozó Legyenek céljaid! címmel tartott újabb előadást. „A célok határozzák meg az irányt. Beszélhetünk közvetlen célokról, pl. hogy felkészüljek erre az előadásra. De beszélhetünk közép, ill. hosszabb távú célokról is, pl. hogy elvégezzem az iskolát, vagy egyszer saját vállalkozásom legyen. Életcélunk is lehet, sőt kíváncsi, hogy legyen, pl. megírni az életem történetét, vagy eljutni a piramisok csúcsára. De hogyan is tűzzünk ki célokat, úgy, hogy az megfelelő cél legyen? A célkitűzés is olyan tudomány, amit nem tanítottak nekünk, sőt azt sem, hogy ez szükséges. Ennek hiányában pedig csak sodródunk és véletlenszerűen hagyjuk alakulni az életünket, vagyis nem tudjuk megmondani, hogy merre tartunk és hova jutunk. A céltalanság pedig értelmetlenség érzéssel jár, ami egy életveszélyes állapot, de minimum a depresszió, vagy az életuntság a velejárója.” Április 10-én a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete egy új versenyt szervez meg, a műfordítások I. vers- és prózamondó versenyét. Az Arcok üveg mögött - VERSfordítások VERSmondó VERSenyén egy szöveget kell elmondani a világirodalmi próza és líra magyar nyelvű fordításaiból. A délelőtti 10 órától kezdődő találkozóra minden érdeklődőt szeretettel várnak a Kultúrotthonban.

borka

Kozma Lajos Könyvtár

Április 27-én 20 órától **A rákos megbetegedés korai felismerése** címmel dr. Kerekes József, falunk szülötte tart előadást. Egyúttal bemutatjuk Egy orvos három arca című könyvét is, mely a helyszínen 350 dináros áron megvásárolható.

Április 28-án 17 órától **A képzelet hatalma és a szavak ereje** címmel kerül sor dr. Magyar Lóránt újabb előadására. „A sokat emlegetett vonzás törvényéről beszélgetünk, arról, hogy gondolataink, képzeletünk, beszédünk, hogyan befolyásolja életünk alakulását. Jézus is azt mondja: „legyen neked a te hited szerint.” (Mt 8,13) Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy kiszolgáltatottak vagyunk a körülményeknek és a valóság olyan, amilyen és nem lehet azon változtatni. Nos, ha nekiszaladsz a falnak, az bizony kemény és fájni fog, bármit gondolsz is róla. Viszont az élethelyzeted, a körülményeid és a te magad valósága sohasem független a hozzáállásodtól. Ezt a valóságot magad választod és ha nem vagy vele megelégedve, választhatsz másikat is. Rendkívüli lehetőség.” dr. Magyar Lóránt

T R E N D I

Mézet a kenyérre és a bőrre!

Nincs semmi új a Nap alatt. Ugye ismerjük ezt a szólást? Talán a szépségápolásra is igaz ez a megállapítás, ha tudjuk, hogy Kleopátra tej- és mézfürdője, Néró tejes mézes arcápolója újra divatba jött. Az egyik vezető francia kozmetikai cég éjszakai arcbalzsama kellemes méz illatot áraszt. Amint rákenjük a bőrünkre, már érezzük is simogató hatását. De más ismert cégek kínálatában is találunk már kellemes virágméz illatú kölnit, mézes fürdőkrémet, hidratálót, hajkondicionálót, arcradírt, vagy ezek narancsos, citromos változatát. Az alpha-hydroxysav az arckrémek egyik legismertebb és leghatásosabbnak vélt alapanyaga, mert segít lehámlasztani, ezzel megújítani a bőrt. A bőrsejtek újraépülése fiatalossá teszi a bőrt. A gyümölcssavakat azonban az érzékeny bőr rosszul tűri. A mézből nyert AHA viszont kíméletesen újítja meg a bőrt. A méz kiváló antioxidáns forrás. Mint tudjuk, ezek megakadályozzák, hogy a káros UV sugarak tönkretegyék a bőrt. Az UV sugarak bőr rákot, korai öregedést okozhatnak. Mivel a vegyi anyagot tartalmazó napkrémek bőrirritációt okozhatnak, ezért most olyan krémekkel kísérleteznek, amelyek antioxidánsokat tartalmaznak. A méz ezeknek a termékeknek szintén kiváló alapanyaga. Keressük azokat a termékeket, amelyek tartalmazzak mézet! Évszázados megfigyelések alapján régóta használják a népi gyógyászatban sérülések, égések kezelésére. Különböző betegségek esetén pedig

fogyasztását ajánlották. A mézben nyomelemek, ásványi anyagok találhatóak. Általában 80 százalékban szőlő és gyümölcscukrot, 17 százalékban vizet, néhány százalékban szaharózt tartalmaz. Közvetlenül a bélből szívódik fel. A virágméz 36 százalékban tartalmaz szőlőcukrot, ezért jó hatással van a szívizom működésére. Méregteleníti a májat és segíti működését. Semlegesíti a szervezetbe került káros és mérgező anyagokat. Sok vitamint tartalmaz, B-vitaminokat, K-vitamint, C-vitamint. Értéktartó, a szövetek oxigénellátását segítő anyagot is találunk benne. Ajánlott adagja felnőtteknek 100 gramm lenne, amit arányosan kellene a nap folyamán elosztani két órával étkezés előtt, három órával pedig utána. Kiváló erősítő és frissítő szer a sportolók, fizikai munkát végzők számára. Megfázás, köhögés, felső légúti betegségek esetén a mézes tea segíti a gyógyulást. Szív, gyomor, idegrendszeri, bőr megbetegedések esetén is ajánlott rendszeresen fogyasztani. Ahhoz, hogy bőrünk megőrizze rugalmasságát, finomságát, fontos, hogy hidratált legyen. Az öregedés és a környezeti ártalmak, vegyi anyagok hatására bőrünk elveszti vízmegtartó képességét, szárazzá és ráncossá válik. A méz megköti és megtartja a vizet, ezért a hidratáló termékek egyik legjobb alapanyaga. Az érzékeny bőrre is kiváló. Nem kell méregdrága termékeket vásárolnunk, a fürdővizünkbe például önthetünk negyedcsészenyi mézet. Hajunkat mosás után öblítsük le

4 csésze meleg vízzel, amibe egy teáskanál mézet jól elkevertünk. A szőkek még fél citromlevet is hozzákeverhetnek. Ne mossuk ki a hajunkból, hanem így szárítsuk meg. Próbáljuk ki a hidratáló mézes-tejes arcmaszkot: Két evőkanál mézet keverjünk össze két teáskanál tejjel. Vigyük fel arcunkra, nyakunkra. Tíz perc után aztán mossuk le langyos vízzel. Bőrpuhító: Egy teáskanál mézet keverjünk össze egy teáskanál olívaolajjal és egy-két csepp citromlével. A kezünkre, könyökünkre, sarkunkra kenjük, bedörzsöljük, majd 10 perc után lemossuk. Nagyszerű házi bőrradírt készíthetünk mézből és mandulából: Egy evőkanál mézet összekeverünk 2 evőkanál finomra őrölt mandulával és fél kávéskanál citromlével. Gyengéden átdörzsöljük vele a bőrt, majd meleg vízzel lemossuk. Arcfeszítő maszk: 1 evőkanál mézet, 1 tojásfehérjét, 1 teáskanál glicerint és annyi lisztet keverünk össze, hogy tésztazerű masszát kapjunk. Ezt egyenletesen visszük fel az arcra, nyakra. Tíz percig hagyjuk rajta, majd langyos vízzel lemossuk. Próbáljuk ki, és élvezzük a méz szépítő hatását! A minőségi méz világszerte elismert termék, éljük a természet nagyszerű adományával!

Fekete Tímea

FECSKETOLL

NYUGTATÓ

Nem kudarcz az ha valami nem siker.
A sikertelen próba nem balszerencse,
de lehet a próba , szerencse.

Nem kudarcz az ha nem jön el a várva várt szerencse,
csak ne legyen a sikertelenség,
nem várt kelepce.

Bácsi (Vajda) Sára

IJESZTGETNEK

Szobám falain árnyak kúsznak,
a sötétségből fényt keresve magasra nyúlnak.
A kísérteties félhomályban megnőnek óriásoknak,
ijesztően, kitört nyakkal a plafonra kapaszkodnak.
Lábujjhegyen, nesztelenül ágyamhoz lopakodnak,
összeszorított szemhéjamon keresztül is látom, hogy felém hajolnak.
Nyújtom kezem, remegőn kattan a villanykapcsoló a falon
És ha felvillan a fény, elbűjnek.
Vagy ezt csak álmodom?

Bácsi (Vajda) Sára

ÚJ VERS

Úgy érzem hív a végzet,
új cél nélkül nem létezhet,
nem létezhet bennem lélek.
Lélek mely magasan repül
és ha kell bátran alámerül.
Alámerül a mélybe,
a sötét bugyrok legmélyére,
hogy feltegye a kérdést:
ki vagy te és mitől félsz?
Nem mersz lépni, előre nézni!
Gyáva vagy! – üvölt a hang a bugyrokban.
Tudom igaza van, rettegek!
Nem hiszek az életben, a jóban, a sikerben.
Nem vagyok senki, semmi.
Úgy érzem értem nem ejt könnyet senki!
Nem merek kilépni, szemem nem akarom
kinyitni és szárnyaim nem akarom
szélesre tárni.
Félek felrepülni.
Félek lezuhanni,
félek élni!

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunytak

Balogh Lídia szül. **Hallgató** március 8, 89 évében
Muslimović Fadil március 10, 66 évében
Lassú Piroska szül. **Huszka** március 12, 73 évében
Bányai Jánosné, szül. Szitás Rózsa március 18, 91. évében
Id. Molnár István április 4, 76 évében

Újszülöttek

Martinović Miljan és Miroslava kislányuk **Miljana**
Harangozó László és Gyöngyi kisfiuk **Áron Álmos**

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tího" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bojtos Irén, Fekete Tímea, Kaszás Éva, Dr. Kerekes József, Lódi Andrea, Molnár Károly, Nagy Zita, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pusztai János, Sárándi István, Szukola Béla, Szitás Angéla, Tóth János, Zečević Tatjana. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2010. április.

